

Gabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Għaxar Awla)

15 ta' Diċembru 2022*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Għajjnuna mill-Istat – Regolament (UE) Nru 651/2014 – Eżenzjoni ta' ċerti kategoriji ta' għajjnuna kompatibbli mas-suq intern – Linji Gwida dwar l-għajjnuna mill-Istat għal skopijiet reġjonali – Kamp ta' applikazzjoni – Esklużjonijiet – Settur tas-sajd u tal-akkwakultura – Settur tal-ipproċessar u tal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli – Kunċett ta' 'prodotti agrikoli' – Regolament (UE) Nru 1379/2013 – Organizzazzjoni komuni tas-swieq fis-settur tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura – Anness I – Attività ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura – Bakkaljaw immellaħ, iffriżat, u mlaħlaħ mill-melħ”

Fil-Kawża C-23/22,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) (il-Qorti tal-Arbitraġġ fil-Qasam Fiskali (Ċentru ta' Arbitraġġ Amministrattiv – CAAD), il-Portugall), permezz ta' deċiżjoni tas-27 ta' Diċembru 2021, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-10 ta' Jannar 2022, fil-proċedura

Caxamar – Comércio e Indústria de Bacalhau SA

vs

Autoridade Tributária e Aduaneira,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Għaxar Awla),

komposta minn E. Regan (Relatur), President tal-Hames Awla, li qiegħed jaġixxi bħala President tal-Għaxar Awla, I. Jarukaitis u Z. Csehi, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: A. Rantos,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

– għal Caxamar – Comércio e Indústria de Bacalhau SA, minn T. Fraga, L. Palácios u C. Pereira, advogados,

* Lingwa tal-kawża: il-Portugiż.

- għall-Gvern Portugiż, minn P. Barros da Costa, L. Borrego u A. Rodrigues, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn V. Bottka u G. Braga da Cruz, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni meħuda, wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li taqta' l-kawża mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1 u tal-punt 11 tal-Artikolu 2 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajjnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 [TFUE] (ĠU 2014, L 187, p. 1), tal-Linji Gwida dwar l-għajjnuna reġjonali mill-Istat għall-2014-2020 (ĠU 2013, C 209, p. 1, iktar 'il quddiem il-“Linji Gwida 2014-2020”), u tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1184/2006 u (KE) Nru 1224/2009 u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000 (ĠU 2013, L 354, p. 1), moqrija flimkien mal-Anness I tat-Trattat FUE.
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Caxamar – Comércio e Indústria de Bacalhau SA (iktar 'il quddiem “Caxamar”) u l-Autoridade Tributária e Aduaneira (l-Awtorità Fiskali u Doganali, il-Portugall) (iktar 'il quddiem l-“amministrazzjoni fiskali”) dwar ir-rettifika tat-taxxa fuq id-dhul tal-kumpanniji dovuta minn din il-kumpannija minhabba l-ineligibbiltà ta' ċertu nfiq ta' investiment għall-għoti ta' vantaġġ fiskali.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Ir-Regolament Nru 1379/2013

- 3 L-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 1379/2013, intitolat “Ambitu”, jipprovdi:
“L-[organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura (OKS)] għandhom japplikaw għall-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura elenkati fl-Anness I ta' dan ir-Regolament, li huma kkummerċjalizzati fl-Unjoni [Ewropea].”
- 4 L-Artikolu 5 ta' dan ir-regolament, intitolat “Definizzjonijiet”, jipprovdi:
“[...] Għandhom japplikaw ukoll id-definizzjonijiet li ġejjin:
a) ‘prodotti tas-sajd’ tfisser organiżmi akwatiċi li jirriżultaw minn kwalunkwe attività tas-sajd jew prodotti li ġejjin minnhom, kif elenkati fl-Anness I;

[...]

d) 'settur tas-sajd u tal-akkwakultura' tfisser dak is-settur tal-ekonomija li jinkludi l-attivitajiet kollha tal-produzzjoni, tal-ipproċessar u tal-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura;

[...]

5 L-Anness I tal-imsemmi regolament, intitolat "Prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura koperti mill-OKS", huwa fformulat kif ġej:

Kodiċi NM		Deskrizzjoni tal-prodotti
a)	0301	Ħut ħaj
	0302	Ħut, frisk jew imkessah, ħlief qatgħat ta' ħut u laħam iehor tal-ħut ta' titlu 0304
	0303	Ħut, friżat, ħlief qatgħat ta' ħut u laħam iehor tal-ħut ta' titlu 0304
	0304	Qatgħat ta' ħut u laħam iehor tal-ħut (kapuljat jew mhuwiex), frisk, imkessah jew friżat
b)	0305	Ħut, immnixxef, immellah jew fis-salmura; [...]
[...]	[...]	[...]

Ir-Regolament Nru 651/2014

6 Taht it-titolu "Kamp ta' applikazzjoni", l-Artikolu 1 tar-Regolament Nru 651/2014, li ħassar ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 800/2008 tas-6 ta' Awwissu 2008 li jiddikjara ċerti kategoriji ta' għajjnuna bħala kompatibbli mas-suq komuni (Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Shiħa) skond l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat (ĠU 2008, L 214, p. 3), kien jipprevedi, fil-paragrafu 3 tiegħu:

"Dan ir-Regolament ma japplikax għal:

a) għajjnuna mogħtija lis-settur tas-sajd u tal-akkwakultura, kif koperta mir-Regolament [Nru 1379/2013], bl-eċċezzjoni għall-għajjnuna għat-taħriġ, l-għajjnuna għall-SMEs biex ikollhom aċċess għall-finanzjament, l-għajjnuna fil-qasam tar-riċerka u l-iżvilupp, l-għajjnuna għall-innovazzjoni għall-SMEs u l-għajjnuna għall-ħaddiema żvantaġġati u l-ħaddiema b'diżabilità;

[...]

c) għajjnuna mogħtija lis-settur tal-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, fil-każijiet li ġejjin:

i) meta l-ammont tal-għajjnuna jiġi stabbilit abbażi tal-prezz jew tal-kwantità ta' dawn il-prodotti mixtrija minn produttori primarji jew imqiegħda fis-suq mill-imprizi kkonċernati; jew

ii) meta l-għajjnuna tkun bil-kundizzjoni li parti minnha jew kollha kemm hi tingħata lill-produttori primarji;

[...]

- 7 Mill-10 ta' Lulju 2017, il-punt 1(b) tal-Artikolu 1 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2017/1084 tal-14 ta' Ġunju 2017 li jemenda r-Regolament (UE) Nru 651/2014 f'dak li għandu x'jaqsam ma' għajnuna għal infrastruttura tal-port u tal-ajruport, livelli limitu ta' notifika għal għajnuna għall-kultura u l-konservazzjoni tal-patrimonju u għajnuna għall-infrastrutturi għall-isport u għar-rikreazzjoni multifunzjonali, u l-iskemi ta' għajnuna operatorja reġjonali għar-reġjuni ultraperiferiċi u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 702/2014 f'dak li jirrigwarda l-kalkolu tal-ispejjeż eliġibbli (ĠU 2017, L 156, p. 1, rettifiki fil-ĠU 2018, L 26, p. 53 u fil-ĠU 2021, L 410, p. 209) issostitwixxa l-paragrafu 3(a) sa (c) tal-Artikolu 1 tar-Regolament Nru 651/2014 bid-dispożizzjonijiet li ġejjin:

“Dan ir-Regolament ma għandux japplika għal

- a) għajnuna mogħtija lis-settur tas-sajd u tal-akkwakultura, kif koperta mir-Regolament [Nru 1379/2013] bl-eċċezzjoni għal għajnuna għat-taħriġ, għajnuna għall-aċċess tal-SMEs għall-finanzjament, għajnuna fil-qasam tar-riċerka u l-iżvilupp, għajnuna għall-innovazzjoni għall-SMEs, u għajnuna għall-ħaddiema żvantaġġati u għall-ħaddiema b'diżabbiltà u għajnuna għall-investment reġjonali fir-reġjuni ultraperiferiċi u l-iskemi operatorji ta' għajnuna reġjonali;

[...]

- c) għajnuna mogħtija lis-settur tal-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, fil-każijiet li ġejjin:
- i) fejn l-ammont tal-għajnuna jiġi stabbilit skont il-prezz jew il-kwantità ta' dawn il-prodotti mixtrija minn produtturi primarji jew imqiegħda fis-suq mill-imprezi kkonċernati;
  - ii) fejn l-għajnuna tkun bil-kundizzjoni li parti minnha jew kollha kemm hi tingħata lill-produtturi primarji”.

- 8 L-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 651/2014, intitolat “Definizzjonijiet”, jipprovdi:

“Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

[...]

9. ‘Il-produzzjoni agrikola primarja’ tfisser il-produzzjoni ta' prodotti tal-ħamrija u tat-trobbija tal-bhejjem, elenkati fl-Anness I tat-Trattat [FUE], mingħajr it-twettiq ta' kwalunkwe operazzjoni ulterjuri li tbiddel in-natura ta' dawn il-prodotti;

10. ‘l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli’ tfisser kull operazzjoni fuq prodott agrikolu li tirriżulta fi prodott li huwa wkoll prodott agrikolu, minbarra attivitajiet li jsiru fir-razzett meħtieġa għat-tħejjija ta' prodott minn animal jew pjanta għall-ewwel bejgħ;

11. ‘prodott agrikolu’ tfisser il-prodotti elenkati fl-Anness I għat-Trattat [FUE], minbarra prodotti tas-sajd u l-akkwakultura elenkati fl-Anness I tar-Regolament [Nru 1379/2013];

[...]

Il-Linji Gwida 2014-2020

- 9 Filwaqt li jinsab taht it-Taqsima 1.1 tal-Linji Gwida 2014-2020, intitolat “Il-kamp ta’ applikazzjoni tal-għajnuna reġjonali”, il-punt 10 tagħhom jistabbilixxi kif ġej:

“Il-Kummissjoni [Ewropea] se tapplika l-prinċipji stabbiliti f’dawn il-linji gwida għall-għajnuna reġjonali fis-setturi kollha tal-attività ekonomika [...] minbarra s-sajd u l-akkwakultura¹⁰ [...], is-settur agrikolu¹¹ [...] u t-trasport [...], li huma soġġetti għal regoli speċjali stipulati minn strumenti legali speċifiċi, li jistgħu jidderogaw b’mod parzjali jew sħiħ minn dawn il-linji gwida Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-linji gwida għall-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli fi prodotti mhux agrikoli. [...]”

- 10 In-nota ta’ qiegħ il-paġna 10, li għaliha jirreferi dan il-punt 10, tippreċiża li s-sajd u l-akkwakultura huma setturi koperti bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000, tas-17 ta’ Diċembru 1999 dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 4, Vol. 4, p. 198).

- 11 In-nota ta’ qiegħ il-paġna 11, li għaliha jirreferi l-imsemmi punt 10, taqra kif ġej:

“L-għajnuna mill-Istat għall-produzzjoni primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli li jirriżultaw fil-prodotti agrikoli elenkati fl-Anness I ta’ mat-Trattat [FUE] u għall-forestrija hija soġġetta għal regoli stabbiliti fil-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat fis-settur agrikolu.”

Id-dritt Portugiż

Il-Kodiċi Fiskali tal-Investment

- 12 L-Artikolu 2 tal-Código Fiscal do Investimento (il-Kodiċi Fiskali tal-Investment), fil-verżjoni tiegħu applikabbli għall-fatti fil-kawża prinċipali (iktar ’il quddiem il-“Kodiċi Fiskali tal-Investment”), intitolat “Portata oġġettiva”, jipprovdi, fil-paragrafi 2 u 3 tiegħu:

“2. Il-proġetti ta’ investment imsemmija fil-paragrafu preċedenti għandu jkollhom bħala suġġett l-attivitajiet ekonomiċi li ġejjin, b’osservanza tal-kamp ta’ applikazzjoni settorjali tal-[Linji Gwida 2014-2020]”:

- a) Industrija tal-estrazzjoni u tal-ipproċessar;

[...]

- d) Attivitajiet agrikoli, relatati mal-akkwakultura, mal-ħut, mat-trobbija u mal-foresti;

[...]

3. Permezz ta’ Digriet Ministerjali tal-membri tal-Gvern responsabbli mill-oqsma tal-finanzi u tal-ekonomija, huma ddefiniti l-kodiċi ta’ attività ekonomika (KAE) li jikkorrispondu għall-attivitajiet imsemmija fil-paragrafu preċedenti”.

- 13 L-Artikolu 22 ta' dan il-kodiċi, intitolat “Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet”, jipprovdi, fil-paragrafu 1 tiegħu:

“L-[iskema fiskali ta' għajnuna għall-investment (SFĠhI)] hija applikabbli għall-persuni taxxabli [għat-taxxa fuq id-dhul tal-kumpanniji] li jeżerċitaw attività fis-setturi speċifikament previsti fl-Artikolu 2(2), filwaqt li jittieħdu inkunsiderazzjoni l-kodiċi ta' attività ddefiniti fid-Digriet Ministerjali previst fil-paragrafu 3 tal-artikolu ċċitat iktar 'il fuq, bl-eċċezzjoni tal-attivitajiet esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni settorjali tal-[Linji gwida] u tar-Regolament [Nru 651/2014].”

Id-Digriet Ministerjali Nru 282/2014

- 14 L-Artikolu 1 tal-Portaria n.º 282/2014, que define os códigos de atividade económica (CAE) correspondentes a várias atividades (id-Digriet Ministerjali Nru 282/2014, li Jiddefinixxi l-Kodiċi ta' Attività Ekonomika (KAE) li Jikkorrispondu għal Diversi Attivitajiet), tat-30 ta' Diċembru 2014 (*Diário da República*, Sensiela 1, Nru 251, tat-30 ta' Diċembru 2014, iktar 'il quddiem id-“Digriet Ministerjali Nru 282/2014”), intitolat “Qafas Komunitarju”, jipprevedi:

Konformement mal-[Linji Gwida 2014-2020] u mar-Regolament [Nru 651/2014], il-proġetti ta' investment li jikkoncernaw attivitajiet ekonomiċi fis-setturi [...] tas-sajd u tal-akkwakultura, tal-produzzjoni agrikola primarja, tal-ipproċessar u tal-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli elenkati fl-Anness I tat-Trattat [FUE], [...] ma jistgħux jibbenefikaw minn vantaġġi fiskali.”

- 15 L-Artikolu 2 ta' dan id-digriet ministerjali, intitolat “Kamp ta' applikazzjoni settorjali”, jipprovdi:

“Bla ħsara għar-restrizzjonijiet previsti fl-artikolu preċedenti, l-attivitajiet ekonomiċi previsti fl-Artikolu 2(2) tal-[Kodiċi Fiskali tal-Investment], li jikkorrispondu għall-kodiċi li ġejjin tal-klassifikazzjoni Portugiża tal-attivitajiet ekonomiċi, reviżjoni 3 (KAE REV3), approvata bid-Digriet-Liġi Nru 381/2007, tal-14 ta' Novembru 2007:

[...]

b) Industrija tal-ipproċessar – diviżjonijiet 10 sa 33;

[...]”

- 16 Il-kodiċi 'KAE 10204 Rev3' jirreferi għal “tmelliġ, tnixxif u attivitajiet oħra ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura”.

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

- 17 Caxamar hija kumpannija rregolata mid-dritt Portugiż li teżerċita, b'mod partikolari, prinċipalment, l-attivitajiet ta' tmelliġ u ta' tnixxif ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura u, sussidjarjament, l-attività ta' ffrizar ta' tali prodotti.
- 18 Matul is-snin 2016 u 2018, din il-kumpannija wettqet investimenti li kellhom bħala għan l-estensjoni tal-kapaċitajiet ta' stabbiliment eżistenti sabiex jittejjbu u jiġu estiżi l-proċessi ta' tmelliġ, ta' tlaħliġ mill-melġ u ffrizar tal-bakkaljaw.

- 19 Peress li qieset li l-infiq marbut ma' dawn l-investimenti kien eliġibbli għall-vantaġġi fiskali previsti mis-SFGħI msemmija fl-Artikolu 22 tal-Kodiċi Fiskali tal-Investment, Caxamar naqqset, f'dan ir-rigward, mid-dhul taxxabli tagħha relatat mas-snin 2016 u 2018, infiq għal ammont, rispettivament, ta' EUR 72 775.36 u ta' EUR 41 607.67.
- 20 Wara kontroll intiz sabiex tiġi vverifikata l-applikazzjoni tal-vantaġġi fiskali mogħtija fil-kuntest tas-SFGħI, l-amministrazzjoni fiskali rrettifikat it-taxxa fuq id-dhul tal-kumpanniji dovuta minn Caxamar għal dawn is-sentejn fiskali u, sussegwentement, imponiet fuq din il-kumpannija ammont addizzjonali ta' EUR 126 302.62 fir-rigward ta' din it-taxxa kif ukoll interessi kumpensatorji. Fil-fatt l-amministrazzjoni fiskali qieset li l-attività intiża minn dawn l-investimenti kienet ineliġibbli għas-SFGħI, peress li ma kinitx taqa' taht il-kamp ta' applikazzjoni tagħha, konformement mal-Kodiċi Fiskali tal-Investment, moqri flimkien mal-Artikoli 1 u 2 tad-Digriet Ministerjali Nru 282/2014, mar-Regolament Nru 651/2014 u mal-Anness I tat-Trattat FUE.
- 21 B'mod partikolari, l-amministrazzjoni fiskali rrilevat li l-attività ta' tmelliġ, ta' tlahliġ mill-melġ u ta' ffrizar tal-bakkaljaw, li tidher fost in-numru ta' attivitajiet ta' proċessar imsemmija mill-Kodiċi KAE 10204 Rev3, tikkostitwixxi attività tal-“industrija ta' proċessar”, fis-sens tal-Artikolu 2(b) tad-Digriet Ministerjali Nru 282/2014, li, minhabba l-fatt li l-bakkaljaw immellaġ, il-bakkaljaw iffriżat u l-bakkaljaw imlaħlaġ mill-melġ jaqgħu taht il-kamp ta' applikazzjoni tal-kapitoli tan-nomenklatura msemmija fl-Anness I tat-Trattat FUE, jaqa' taht il-kunċett ta' “proċessar ta' prodotti agrikoli” fejn il-prodott finali huwa wkoll prodott agrikolu elenkat f'dan l-Anness I. Bħala konsegwenza, din l-attività ma tistax tibbenefika mis-SFGħI, skont l-Artikolu 1 tad-Digriet Ministerjali Nru 282/2014 u tal-Artikolu 22(1) tal-Kodiċi Fiskali tal-Investment li jeskludi, fil-parti finali tiegħu, l-attivitajiet li ma jaqgħux taht il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014 u tal-Linji Gwida 2014-2020.
- 22 Caxamar ipprezentat quddiem it-Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) (il-Qorti tal-Arbitraġġ fil-Qasam Fiskali (Ċentru ta' Arbitraġġ Amministrattiv – CAAD), il-Portugall), il-qorti tar-rinviju, rikors intiz għall-annullament tal-aġġustament magħmul.
- 23 Insostenn ta' dan ir-rikors, Caxamar issostni li l-attività ta' tmelliġ, ta' tlahliġ mill-melġ u ta' ffrizar tal-bakkaljaw taqa' taht il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014 u tal-Linji Gwida 2014-2020, b'mod li hija eliġibbli għall-iskema ta' għajjnuna inkwistjoni. F'dan ir-rigward, l-amministrazzjoni fiskali wettqet interpretazzjoni żbaljata tal-Kodiċi Fiskali tal-Investment, tas-SFGħI u tad-Digriet Ministerjali Nru 282/2014, tar-Regolamenti Nri 651/2014 u 1379/2013 u tal-Anness I tat-Trattat FUE, sa fejn din l-attività hija attività ta' industrija ta' proċessar, li taqa' taht l-Artikolu 2(b) ta' dan id-digriet ministerjali, u mhux attività ta' proċessar ta' prodotti agrikoli eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014 u tal-Linji Gwida 2014-2020. Fil-fatt, id-dritt nazzjonali għandu jiġi interpretat konformement mad-dritt tal-Unjoni, hekk kif jirrizulta, b'mod partikolari, mill-punt 11 tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 651/2014, li jiddefinixxi l-kunċett ta' “prodott agrikolu” bħala li jirreferi għall-prodotti elenkati fl-Anness I tat-Trattat FUE, bl-esklużjoni tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura elenkati fl-Anness I tar-Regolament Nru 1379/2013. Issa, dan l-anness isemmi preċiżament il-ħut frisk, imnixxef, immellaġ jew fis-salmura, il-ħut iffriżat, l-iskart tal-ħut u l-prodotti tal-ħut. Konsegwentement, il-prodotti tal-attività ta' proċessar tal-bakkaljaw inkwistjoni fil-kawża prinċipali ma humiex “prodotti agrikoli” għall-finijiet tar-Regolament Nru 651/2014.

- 24 L-amministrazzjoni fiskali ssostni, min-naħa l-oħra, li mill-Artikolu 1(3)(a) sa (c) tar-Regolament Nru 651/2014, moqri flimkien mal-Artikolu 2 tiegħu, u mil-Linji Gwida 2014-2020 jirriżulta li l-attività ta' tmelliħ, ta' tlaħliħ mill-melħ u ta' ffrizar tal-bakkaljaw, sa fejn tikkostitwixxi attività ta' proċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-regolament. Fil-fatt, dan tal-aħħar u l-Linji Gwida 2014-2020 la japplikaw għall-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura elenkati fl-Anness I tar-Regolament Nru 1379/2013 u lanqas għall-“prodotti agrikoli” elenkati fl-Anness I tat-Trattat FUE. Ċertament, l-imsemmija attività, fis-sens strett u letterali, ma hijiex ikkunsidrata bħala li timplika l-ipproċessar ta' “prodotti agrikoli” inkwantu tali. Madankollu, mill-Artikolu 38(1) TFUE kif ukoll mill-Kapitolu 3 u 16 tal-Anness I ta' dan it-trattat, li jirrigwardaw il-ħut, il-krustaċej u l-molluski kif ukoll il-preparazzjonijiet tagħhom, jirriżulta li l-kunċett ta' “prodotti agrikoli” jinkludi wkoll il-prodotti tas-sajd. Konformement ma' dawn id-dispożizzjonijiet, l-Artikolu 1 tad-Digriet Ministerjali Nru 282/2014 jikklassifika bħala ineligibbli għall-għoti tal-għajnuna inkwistjoni l-proġetti ta' investiment li għandhom bħala għan attività ekonomika fis-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura kif ukoll l-ipproċessar tal-prodotti agrikoli elenkati fl-Anness I tat-Trattat FUE.
- 25 Il-qorti tar-rinviju tqis, għalhekk, li l-kwistjoni rilevanti sabiex tiġi deċiża l-kawża prinċipali hija dik dwar jekk l-attività ta' pproċessar tal-bakkaljaw, rispettivament, tal-bakkaljaw immellaħ, iffriżat u mlaħlaħ mill-melħ, li tikkostitwixxi attività tal-industrija tal-ipproċessar li taqa' taħt l-Artikolu 2(b) tad-Digriet Ministerjali Nru 282/2014, hijiex attività ta' pproċessar ta' prodotti agrikoli, fis-sens tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni applikabbli, kif dawn jirriżultaw mir-Regolament Nru 651/2014 u mil-Linji Gwida 2014-2020 kif ukoll mil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni li għaliha dawn l-atti jirreferu.
- 26 F'dawn iċ-ċirkustanzi, it-Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) (il-Qorti tal-Arbitraġġ fil-Qasam Fiskali (Ċentru ta' Arbitraġġ Amministrattiv – CAAD)) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari li ġejja:

“L-interpretazzjoni korretta tal-[Linji Gwida 2014-2020], moqrija flimkien mar-[Regolament Nru 651/2014], b'mod speċifiku [ma'] l-Artikolu 1 u l-punt 11 tal-Artikolu 2 tiegħu, mar-[Regolament Nru 1379/2013], kif ukoll mal-Anness I tat-[Trattat FUE], tippermetti l-konkluzjoni li, skont l-Artikolu 2(2) u l-Artikolu 22(1) tal-[Kodiċi Fiskali tal-Investment], u l-Artikolu 1 u 2 tad-Digriet Ministerjali [Nru 282/2014], l-attività ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura relatati mal-“bakkaljaw immellaħ”, “bakkaljaw iffriżat”, u “bakkaljaw imlaħlaħ mill-melħ”, li jaqgħu taħt il-Kodiċi ta' Attività Ekonomika 10204 Rev3; ma hijiex attività ta' pproċessar ta' prodott agrikolu għall-finijiet tal-għoti tal-għajnuna fiskali kkontemplata?”

Fuq id-domanda preliminari

- 27 Permezz tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 1 u l-punti 10 u 11 tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 651/2014 kif ukoll il-Linji Gwida 2014-2020, moqrija flimkien mad-dispożizzjonijiet tal-Anness I tat-Trattat FUE u tar-Regolament Nru 1379/2013, għandhomx jiġu interpretati fis-sens li attività ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, bħall-produzzjoni tal-bakkaljaw immellaħ, ta' bakkaljaw iffriżat u ta' bakkaljaw imlaħlaħ mill-melħ, tikkostitwixxi attività ta' pproċessar ta' prodotti agrikoli, li hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014 skont l-Artikolu 1(3)(c) ta' dan ir-regolament.

- 28 Preliminarjament, għandu jiġi ppreċiżat li l-fatti tal-kawża prinċipali jikkonċernaw is-snin 2016 u 2018, b'tali mod li huma applikabbli għaliha d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 1(3) tar-Regolament Nru 651/2014 kemm fil-verżjoni tagħhom qabel id-dħul fis-seħħ tar-Regolament 2017/1084 kif ukoll fil-verżjoni tagħhom li tirriżulta minn dan ir-regolament. Madankollu, sa fejn l-emendi introdotti mill-imsemmi regolament ma jaffettwawx is-sustanza tal-parti minn dawn id-dispożizzjonijiet li hija rilevanti sabiex tingħata risposta għad-domanda magħmula mill-qorti tar-rinviju, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1(3) tar-Regolament Nru 651/2014, fil-verżjoni inizjali tiegħu, hija applikabbli *mutatis mutandis* għall-Artikolu 1(3) ta' dan ir-regolament, fil-verżjoni tiegħu li tirriżulta mir-Regolament 2017/1084.
- 29 F'dan ir-rigward, għandu jinfakkar li, konformement mal-Artikolu 1(3)(c) tiegħu, ir-Regolament Nru 651/2014 ma japplikax għal "għajjnuna mogħtija lis-settur tal-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli" fil-każijiet speċifikati minn din id-dispożizzjoni. Din l-esklużjoni hija riprodotta fil-punt 10 tal-Linji Gwida 2014-2020 u, b'mod partikolari, fin-nota ta' qiegħ il-paġna 11 li għaliha jirreferi dan il-punt.
- 30 Fir-rigward tal-kunċett ta' "proċessar ta' prodotti agrikoli", fis-sens tar-Regolament Nru 651/2014, dan huwa intiż, skont il-punt 10 tal-Artikolu 2 ta' dan ir-regolament, bħala li jinkludi, bla ħsara għal eċċezzjoni mhux rilevanti għall-kawża prinċipali, "kull operazzjoni fuq prodott agrikolu li tirriżulta fi prodott li huwa wkoll prodott agrikolu", peress li l-kunċett ta' "prodott agrikolu" huwa, min-naħa tiegħu, iddefinit fil-punt 11 tal-Artikolu 2 tal-imsemmi regolament bħala li jkopri l-prodotti elenkati fl-Anness I tat-Trattat FUE, "minbarra prodotti tas-sajd u l-akkwakultura elenkati fl-Anness I tar-Regolament Nru 1379/2013".
- 31 Issa, dan l-anness tal-aħħar isemmi esplicitament, b'mod partikolari, il-ħut iffriżat, il-qatgħat ta' ħut iffriżat kif ukoll il-ħut imnixxef u mmellaħ.
- 32 Minn dan jirriżulta li, kif irrilewaw il-partijiet ikkonċernati kollha li kienu ppreżentaw osservazzjonijiet bil-miktub, il-prodotti li jirriżultaw minn attività ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, bħall-bakkaljaw immellaħ, il-bakkaljaw iffriżat u l-bakkaljaw imlaħlaħ mill-melħ, ma jikkostitwixxux "prodotti agrikoli", fis-sens tal-punt 11 tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 651/2014.
- 33 Għaldaqstant, tali attività ma tistax tiġi kklassifikata bħala attività ta' "pproċessar ta' prodotti agrikoli", fis-sens tal-punt 10 tal-Artikolu 2 ta' dan ir-regolament, peress li ma tirreferix għal prodott agrikolu.
- 34 F'dan il-kuntest, hekk kif sostniet għustament il-Kummissjoni, il-kwistjoni, imqajma mill-qorti tar-rinviju, dwar jekk il-prodotti inkwistjoni fil-kawża prinċipali jaqgħux taħt l-Anness I tat-Trattat FUE hija irrilevanti, peress li r-Regolament Nru 651/2014 jinkludi definizzjoni proprja tal-kunċett ta' "prodott agrikolu" li teskludi esplicitament il-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura li jaqgħu taħt l-OKS stabbilita mir-Regolament Nru 1379/2013.
- 35 Isegwi li attività ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, bħall-produzzjoni ta' bakkaljaw immellaħ, ta' bakkaljaw iffriżat u ta' bakkaljaw imlaħlaħ mill-melħ, peress li ma tikkostitwixxix attività ta' "pproċessar ta' prodotti agrikoli", fis-sens tal-punt 10 tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 651/2014, moqri flimkien mal-punt 11 tal-Artikolu 2 ta' dan ir-regolament u tal-Anness I tar-Regolament Nru 1379/2013, ma tistax tiġi eskluża, abbażi ta' dan, mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014 abbażi tal-Artikolu 1(3)(c) tiegħu.

- 36 Madankollu, sabiex tingħata risposta kompleta lill-qorti tar-rinviju, għandu jiġi ppreċiżat, bħalma jagħmlu l-Gvern Portugiż u l-Kummissjoni, li, skont l-Artikolu 1(3)(a) tar-Regolament Nru 651/2014, dan tal-aħħar lanqas ma japplika, bla ħsara għal sensiela ta' eċċezzjonijiet mhux rilevanti għall-kawża prinċipali, għall-għajnuna mogħtija lis-“settur tas-sajd u tal-akkwakultura, kif koperta mir-Regolament [Nru 1379/2013]”. Din l-esklużjoni hija, mill-bqija, imfakkra fil-punt 10 tal-Linji gwida 2014-2020 kif ukoll fin-nota ta' qiegħ il-paġna 10 li għaliha jirreferi dan il-punt.
- 37 Issa, mill-Artikolu 2 u mill-Artikolu 5(a) u (d) tar-Regolament Nru 1379/2013, moqrija flimkien mal-Anness I ta' dan ir-regolament, jirriżulta li dan japplika għall-attivitajiet kollha ta' pproċessar li jirrigwardaw l-organizmi akwatiċi li jirriżultaw mill-attività tas-sajd u tal-akkwakultura u, b'mod partikolari, kif diġà ġie rrilevat, essenzjalment, fil-punti 30 u 31 ta' din is-sentenza, għall-attivitajiet ta' pproċessar li jwasslu għall-produzzjoni tal-bakkaljaw immellaħ, ta' bakkaljaw iffriżat u ta' bakkaljaw imlaħlaħ mill-melħ.
- 38 B'hekk jidher li, jekk il-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura kif ukoll l-attivitajiet ta' pproċessar li jirrigwardawhom, bħall-attivitajiet inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma humiex koperti mir-regola ta' esklużjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014 stabbilita fl-Artikolu 1(3)(c) tiegħu, dwar is-settur tal-ipproċessar u tal-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli, dan huwa għaliex dawn il-prodotti u dawn l-attivitajiet jaqgħu taħt ir-regola ta' esklużjoni minn dan il-kamp ta' applikazzjoni prevista fil-paragrafu 3(a) ta' dan l-artikolu, dwar is-settur tas-sajd u tal-akkwakultura.
- 39 Isegwi li attività ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, bħall-produzzjoni tal-bakkaljaw immellaħ, ta' bakkaljaw iffriżat u ta' bakkaljaw imlaħlaħ mill-melħ, peress li taqa', kif barra minn hekk issostni l-qorti tar-rinviju permezz tad-domanda tagħha, taħt is-“settur tas-sajd u tal-akkwakultura”, fis-sens tal-Artikolu 1(3)(a) tar-Regolament Nru 651/2014, moqri flimkien mal-Artikolu 2 u mal-Artikolu 5(a) u (d), kif ukoll mal-Anness I tar-Regolament Nru 1379/2013 hija, f'dan ir-rigward, eskluża, fi kwalunkwe każ, mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014.
- 40 Konsegwentement, id-domanda preliminari għandha tiġi risposta li l-Artikolu 1 u l-punti 10 u 11 tal-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 651/2014, kif ukoll il-Linji Gwida 2014-2020, moqrija flimkien mal-Artikolu 2 u mal-Artikolu 5(a) u (d) kif ukoll mal-Anness I tar-Regolament Nru 1379/2013, għandhom jiġu interpretati fis-sens li attività ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, bħall-produzzjoni tal-bakkaljaw immellaħ, ta' bakkaljaw iffriżat u ta' bakkaljaw imlaħlaħ mill-melħ, ma tikkostitwixxi attività ta' pproċessar ta' prodotti agrikoli, li hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014 skont l-Artikolu 1(3)(c) ta' dan ir-regolament, iżda attività li taqa' taħt is-settur tas-sajd u tal-akkwakultura, li hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmi regolament skont l-Artikolu 1(3)(a) tiegħu.

Fuq l-ispejjeż

- 41 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (L-Għaxar Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikolu 1 u l-punti 10 u 11 tal-Artikolu 2 tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajjnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 [TFUE], kif ukoll il-Linji Gwida dwar l-għajjnuna reġjonali mill-Istat għall-2014-2020, moqrija flimkien mal-Artikolu 2 u mal-Artikolu 5(a) u (d) kif ukoll mal-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1184/2006 u (KE) Nru 1224/2009 u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000,

għandhom jiġu interpretati fis-sens li:

attività ta' pproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, bhall-produzzjoni tal-bakkaljaw immellaħ, ta' bakkaljaw iffriżat u ta' bakkaljaw imlaħlaħ mill-melħ, ma tikkostitwixxix attività ta' pproċessar ta' prodotti agrikoli, li hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 651/2014 skont l-Artikolu 1(3)(c) ta' dan ir-regolament, iżda attività li taqa' taht is-settur tas-sajd u tal-akkwakultura, li hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmi regolament skont l-Artikolu 1(3)(a) tiegħu.

Firem